

УНСС - ЕДИНЕН ПРИЕМЕН ИЗПИТ (ЕПИ) „ГЕОГРАФИЯ” - 22.04.2007 Г.

МОДУЛ 1 „БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЕЗИКОВА КУЛТУРА”

1) Посочете вярното твърдение

А) Речта на човека може да е правилна и без спазването на езиковите норми.

Б) Речта ни може да е точна и без да познаваме езиковите средства, подходящи за определена речева ситуация, стига да имаме интуиция за избора им.

В) Спазването на книжовната норма е необходимо само при писмения текст.

Г) От езиковите правила – граматически, правописни, пунктуационни, правоговорни и интонационни, могат да се изключат последните като необходими, за да има правилна реч.

Д) Овладеяването на езика представлява овладяване на културна ценност.

2) Посочете вярното твърдение

А) Публицистичният стил използва изцяло кодифицирани езикови средства, тъй като на него предимно се пише.

Б) Наименованието “литературен” за книжовния език отразява богатството на езика и неговата обработеност – плод на много български книжовници от миналото до днес.

В) Книжовният език в учрежденията не се различава от езика при официалното общуване, тъй като функционира в деловата сфера.

Г) Разговорният стил не може да има книжовен характер.

Д) Книжовният език не предоставя необходимите средства за всеки стил.

3) Посочете за каква речева ситуация е типичен следният текст; каква е неговата цел и към коя жанрова форма може да бъде отнесен

Според данни на списание “Форбс” забранителните знаци в България са допринесли на катаджиите повече приходи, отколкото Агенцията за приватизация на България.

А) официално-делова – информативна – представлява научно съобщение

Б) битово-разговорна – въздействаща - коментар

В) медийна – апелативна - съобщение

Г) естетическа – емоционално въздействаща - епиграф

Д) медийна – развлекателна – анекдот

4) Посочете невярното твърдение

А) Речевият етикет не зависи от социалните роли на комуникиращите.

Б) Всяка речева ситуация се вписва в социокултурния контекст.

В) Участниците в речевата ситуация определят тона на общуването.

Г) Социалният статут на участниците в конкретна речева ситуация определя ролята им при общуването.

Д) Доброто познаване на езика единствено осигурява успешния избор на езиковите средства за конкретната речева ситуация.

5) Посочете каква двойка са следните словосъчетания, какви са по характер и за коя сфера са типични:

(1) *едва свързва двата края* и (2) *криво-ляво кара*

- А) свободни словосъчетания – именни - медийна
- Б) диалектни - от смесен характер - неофициална (разговорна)
- В) терминологични – синонимни - научна
- Г) фразеологични - синоними - неофициална (разговорна)
- Д) изградени с помощта на предлози – антонимни - медийна

6) При официално публично общуване е уместно да кажем:

1. *Скъпи ми дами и господа*
2. *Скъпи приятели*
3. *Многоочаквани гости*
4. *Мили мои колеги*
5. *Уважаеми гости*

А) 2 Б) 3 В) 5 Г) 4 Д) 1

7) Посочете в коя дума законът за редуцията води до правописна грешка:

- А) двуеточие Г) двузначен
- Б) двоумя Д) двойак
- В) двуостър

8) Посочете правилния изговор на групите *-ЪР* или *-ЪЛ*:

- А) кръвен, окръвавявам Г) сръбна, посърбвам
- Б) върба, Връбница Д) кълцна, накълцано
- В) дървник, дърводелски

9) Посочете вида на причастията в дадения ред:

писал (1), *построен* (2)

- А) (1) минало несвършено деятелно причастие
(2) минало свършено деятелно причастие
- Б) (1) минало свършено деятелно причастие
(2) минало свършено деятелно причастие
- В) (1) минало свършено деятелно причастие
(2) минало свършено страдателно причастие
- Г) (1) минало несвършено деятелно причастие
(2) минало свършено страдателно причастие
- Д) (1) минало неопределено време
(2) минало страдателно причастие

10) Посочете грешния отговор

Преизказното наклонение, наречено от А.Т.-Балан „приказно”, означава:

- А) „приказно” звучене на повествованието

Б) повествование, използвано само в жанра на приказките
В) наклонение на глагола, което е най-подходящо за приказване „без край”

Г) особена форма за преизказване на глаголни действия и състояния, на които разказващият не е извършител и очевидец

Д) наклонение на глагола, използвано в детските приказки, при което разказването е на основата „чуто и видяно” и не се противопоставя на обичайния край в приказката – „... и аз бях там, и аз пих и ядох”

11) Посочете в кои редове са допуснати грешки

1) Изведнъж видя няколко души, които се мярнаха по една пътека и се закриха в гората.

2) На никой не съм казал нищо.

3) Чии бяха допуснати грешки?

4) С кой трябва да разговарям?

5) Ако някой се спреше и се загледаше нататък, щеше да забележи, че тук-там из горите пламват кратки огньове.

А) 1,4

Г) 4,5

Б) 5

Д) 2,3,4

В) 3,4,5

12) Определете вида на изречението

Сега едвам Нона разбра защо беше дохождал Малин.

А) просто изречение със съставно сказуемо

Б) сложно съставно с подчинено допълнително

В) просто с обособена конструкция

Г) сложно съчинено съединително

Д) сложно смесено

13) Посочете в кой от примерите подчертаният израз не е фразеологичен

А) Българинът се е напатил и лесно не *се хваща на въдицата*.

Б) Напрежението е толкова голямо, че накрая ще *хвана гората*.

В) *Хванах за ръка* детето и го заведох в училище.

Г) Три дена го търся по телефона и накрая го *хванах в крачка*.

Д) Като видя целия хаос, се *хвана за главата*.

14) Посочете невярното тълкуване на думата *номенклатура*:

А) съвкупност от всички термини, които се употребяват в някоя област на науката, изкуството или специалност

Б) списък на названията на изделията от дадено производство

В) списък от длъжностни лица, които се назначават от даден орган

Г) ръководни лица в политиката и икономиката, които се назначават с оглед членството си в партия

Д) списък на качества на даден литературен герой или жанр

15) Посочете думата с чужд произход:

А) делба

Г) делта

Б) делва

Д) делник

В) дележ

16) Посочете в кое изречение са допуснати най-много правописни грешки

А) Който не е ходел във Велико търново, на Царевец, той не знае за големият бряст, разперил своите могъщи клонове над развалините на старите разрушени вече дворци, болярски къщи, черкви и кули.

Б) От голямата непристъпна крепос на древния български град, която е опасвала като камен колан столицата, сега са останали само голи полусрутени стени, обрастли с тръни и коприва, и разхвърлени камъни, по който лятно време се препичат зелени гущери.

В) Само стария бряст, който е пет вековен, е останалият жив свидетел от времето на Цар Иван Шишман.

Г) Той помни навярно трепетът на горещата десница, която се е докосвала до него, и последният сън на последните защитници на великата столица.

Д) Любувахме се на пейзажа, който се разкриваше от върха на планината, омаяла ги с чудният си дъх, и се наслаждавахме както на природната красота, така и на кристалния въздух.

17) Допуснати са граматически грешки в позиции:

Във (1) часовете по английски (2) език доста говориме (3) , пишем (4) и четеме (5).

А) 1,4,5

Г) 2,4

Б) 2,3,4,5

Д) 1,2,5

В) 1,2,3,5

18) Посочете в кои позиции има допуснати грешки

Подигате духът (1) на околните. В (2) събота правите всичко, (3) за да ущастливите (4) своят (5) партньор (6) или приятелите си. Не се зближавайте (7) пребързано (8) с непознати.

А) 2,3,4,5,6,7,8

Г) 1, 4,5,6,7,8

Б) 1,2,3,5,7

Д) 2,3,5,7,8

В) 1,2,3,5,6,7

19) Посочете броя на липсващите запетаи в изречението

Той стигна до хана който неотдавна беше купил а сега го даваше под наем и не може да устои на изкушението да не се отбие в него.

А) една

Г) три

Б) пет

Д) две

В) четири

20) Посочете в кои позиции има пунктуационни грешки

*Жилещите насекоми имат в края на корема си жилило(1) което забиват най-често при самозащита. Те не **хапят**. Осата и стършелът **жилят** също, (2) но тяхното жилило не остава(3) заради(4) което те може да нанасят и по три (5) четири парвания с него(6) без (7) да умират.*

А) 1,2,5,6

Г) 1,2,4,5

Б) 1,2,3,6

Д) 1,4,5,6

В) 1,3,5,6

ОТГОВОРИ

1. Д

2. Б

3. Д

4. А

5. Г

6. В

7. А

8. Б

9. В

10. Г

11. Д

12. Б

13. В

14. Д

15. Г

16. Б

17. В

18. Г

19. Г

20. В